

Den mystiska fågeldöden

1962 kom Rachel Carsons bok "Tyst vår". Den varnade för att vår ohämmade användning av kemikalier skulle få fåglarna att försvinna och fågelsången att tystna. Boken fick en enorm betydelse och satte igång miljörörelsen.

På väg mot en ny tyst vår

Sedan några år har fåglarna börjat försvinna. Flera fågelarter försvinner helt eller minskar kraftigt på platser där de tidigare varit vanliga. Hälften av alla sjöfåglar har försvunnit från våra kuster och sjöar. Hälften av sånglärkorna har försvun-

nit. Hälften av pilfinkarnas ägg kläcks inte.

I London har 75% av gråsparvarna försvunnit. I Belgien har mer än hälften av alla fåglar som bygger bo försvunnit.

Lågupplöst version

Vad har hänt?

Den spanske biologen Alfonso Balmori undersökte mellan 1998 och 2002 hur fåglarna i en park i staden Valladolid påverkades när mobilsändare sattes upp mindre än 100 meter från parken. Strålningen var långt under gränsvärdet. Den enda föroreningen som ökade under perioden var mobilstrålningen. Luftföroreningarna minskade. Mellan 1998 och 2002 minskade de flesta fågelarterna i parken i antal eller försvann helt. På platser där antennerna tagits bort har fåglarna kommit tillbaka.

Madeleine Bastide i Frankrike gjorde en undersökning med fle-

ra grupper av hönsägg. Några bestrålades med mobilstrålning och andra bestrålades inte. Av dem som inte bestrålades kläcktes 85 - 90%. Av dem som bestrålades kläcktes som mest 43% av kycklingfostren, i något fall ingen - alla dog.

Yori Grigoriev, som leder den ryska strålskyddskommissionen RCNIRD, bestrålade 63 hönsägg med en mobiltelefon. Bara 16 kycklingar kläcktes och de hade fysiska skador. Övriga 47 kycklingfoster var döda. Av 61 ägg som inte bestrålades kläcktes 51 kycklingar, fullt friska.

Brevduvor flyger vilse

Duvor och andra fåglar har ett magnetiskt sinne, som en kompass, som hjälper dem att hitta rätt. Trots det har brevdovor börjat flyga vilse. Någonting stör fåglarnas orienteringsförmåga.

Av 1500 brevdovor som skulle flyga från Ljungby i Småland till Malmö kom bara några stycken fram.

Frågan är hur den ohämmade ökningen av elektromagnetisk strålning från mobilmaster och andra sändare påverkar fåglarnas förmåga att orientera sig.

